

Response team update

Gedragunit RIVM

5.1.2e

, 26/1/2021

Vaccinatie

- In kaart brengen welke redenen mensen die twijfelen over vaccinatie of zich niet willen laten vaccineren, hebben voor keuze; en welke triggers mensen van gedachten doet veranderen
- 60 telefonische interviews (11-14 januari)
  - 10 Nee, 32 Twijfel, 18 van Twijfel naar Ja
- Open tekst coding: 2292 Nee en 2393 Ja
- 5k dashboard respondenten
- Hoofdlijnen (nog finetunen)

Veranderingen in vaccinatiebereidheid: doorgaans na kijken tv-programma's met artsen. 'Terug naar normaal', 'het beschermen van anderen' en 'anderen niet kunnen besmetten' primaire redenen vóór vaccineren.

Onbekende langetermijngevolgen belangrijkste reden voor Nee en Twijfel. Eén zorg bij jonge geïnterviewde vrouwen is bijv onzekerheid over de gevolgen hun vruchtbaarheid.

De factor tijd: Een groot deel geeft aan dat met de tijd de toename in kennis hun meer vertrouwen zal geven in de informatie over het vaccin (veilig, effectief) en dat dit tot grotere vaccinatiebereidheid kan leiden.

- **Informatie behoeften:** zorgen over de snelheid.

Twijfelen: zoeken informatie over de effectiviteit en bijwerkingen op langere termijn (na 3 maanden).

Mensen met hebben behoefte aan betrouwbaar adviseur zoals hun huisarts of behandelaar, of wachten wegens medische redenen op advies arts/belang organisatie

Nog niet over nagedacht: zoeken naar informatie en besluiten als ze uitgenodigd worden.

- **Freeriding:** Vaccinatiegraad wordt zowel als stimulans (zo hoog mogelijk) als rem (als die al hoog is hoef ik niet meer: 'freeriding') gezien.

- **Vaccinatie en naleven maatregelen:** Veel mensen schatten in dat de basismaatregelen nog lang nodig zijn, vinden deze goed vol te houden maar de sociale beperkingen zijn wel lastig.

Implicaties communicatie

Doelgroepen: halen we uit kwanti data, jongeren belangrijke groep maar ook kwetsbare ouderen die wachten op erkenning door arts/organisatie

Zender en media: Biedt informatie over vaccins zowel massa-mediaal, via organisaties als hartstichting, en als lokaal aan via betrouwbare zenders (arts)

Inhoud: Accurate informatie over de effectiviteit en bijwerkingen op korte en langere termijn. Laat zien hoe vaccineren leidt tot terugkeren naar normaal, het beschermen van anderen en het voorkomen van anderen besmetten.

Probeer freeriding te beperken door het belang voor de eigen gezondheid (bijv. long-covid), die van (kwetsbare) naasten, en het maatschappelijke belang van een hoge vaccinatiegraad duidelijk te maken

Duur: regelmatig (bijv. een 2- of 4-wekelijks programma met onafhankelijke en betrouwbare experts die updates geven over effecten en bijwerkingen van de vaccins) en houdt deze communicatie vol tot nadat de laatste burgers een uitnodiging hebben ontvangen.

Beleid

- Zorg voor implementatie effectieve, betrouwbare, onderbouwde en langdurige communicatie strategie
- Doorlopend onderzoek naar vaccinatie intenties, doelgroepen, informatiebehoeften, en free-riding effecten.
- ?Bij geleidelijke versoepelingen, overweeg opheffing van sociale beperkingen in een vroeg stadium wanneer verantwoord. Dit zou bij kunnen dragen aan het langdurig volhouden.

Dilemma's

Groep met minste persoonlijke voordeel wordt uitgenodigd voor vaccinatie op moment dat er ook het minst maatschappelijke urgentie is?

Primaire motivatie is anderen beschermen maar boodschap is dat we dat nog niet weten. Is dat: 'We weten het nog niet precies maar minder symptomatisch COVID-19 is minder transmissie?' of 'Kan best zijn dat het niets uithaalt?'

Naleven maatregelen ten tijde van vaccineren door gevaccineerden en bij hogere vaccinatie graad: urgentie?

Advies naleving tijdens vaccineren (draft)

- Zullen mensen zich minder aan de gedragsregels te houden nadat ze zelf zijn gevaccineerd?
- Zullen mensen zich minder aan de gedragsregels houden nadat de vaccinatiegraad hoger is, maar nog niet hoog genoeg om de maatregelen te versoepelen?
- Hoe kunnen mensen gemotiveerd worden zich desondanks aan de gedragsregels houden?
- Hoe moet beleid en communicatie inspelen op een situatie waarin vaccineren langzamer gaat dan gepland en gewenst?

Methode

- SAGE UK review plus scenario studie Zweden
- Vaccinatie expert opinion
- Advies: intensiever en diepgaander onderzoek nodig voor duur vaccinatie campagne

Algemeen punt

De ene maatregel is de andere niet

- Naleven van hygiëne relatief makkelijk veel draagvlak
- Ook, hoewel in iets mindere mate, voor testen
- Quarantaine en beperken sociale contacten lastigst; en de sociaal beperkende maatregelen genieten het laagste draagvlak.
- Het is dan ook aannemelijk dat indien er een afname is in naleving bij stijgende vaccinatie, dat dit in eerste instantie de sociale contacten betreft.

Bevindingen

- literatuur over vaccinatie bij tegen andere ziekten (HOV, Lyme, Influenza) biedt geen eenduidige beeld over mogelijke risicocompensatie
- Vragenlijst studies VK rondom vaccinatie en naleven laten zien dat 20-40% van de deelnemers (vaker jonge mensen) aangeeft minder of helemaal niet meer geneigd te zullen zijn de regels te zullen na vaccinatie
- Conclusie: geen directe evidentie, onzeker maar mogelijk. Mn bij laatste groep in vaccinatie proces

Bevindingen

- Hogere vaccinatiegraad, minder verspreiding, minder druk zorg.
- Kan perceptie van maatschappelijke urgentie naleven verlagen terwijl de groep nog te vaccineren mensen ook laag risico is.
- **Conclusie:** Aannemelijk dat mensen minder geneigd kunnen zijn om zich aan bepaalde gedragsregels te houden bij een toenemende vaccinatiegraad.

??Mogelijk zou de optie om mensen die al gevaccineerd zijn frequent te bezoeken of op bezoek te hebben – **indien verantwoord** - al verlichting kunnen bieden.

Bevindingen

- Duidelijk onderbouwd narratief zijn over hoe vaccineren en het naleven van gedrag samengaat.
- Waarom, als iemand gevaccineerd is, moet hij/zij zich nog aan de maatregelen houden? Waarom, als de mensen met een kwetsbare gezondheid gevaccineerd zijn, moeten de maatregelen nog nageleefd worden?
- De motieven om naasten (solidariteit) en jezelf te beschermen, zo snel mogelijk van de maatregelen af te zijn; naleven echt nut; sociale norm ook dan belangrijk blijven.
- **Conclusie:** Er moet een overtuigend (vanuit het perspectief van de burger) narratief zijn waarom naleving belangrijk blijft.

Conclusie

- Goed onderbouwde campagne en doorlopend onderzoek cruciaal voor vaccineren en naleven maatregelen over tijd
- Bij naleven naast motivatie, ook gedrag zo makkelijk mogelijk blijven maken
- Kijk strategisch naar versoepelen wat voor mensen ook het meest helpt om het vol te houden